

(/users/marianne-majgaard-jensen)

Af Marianne Majgaard Jensen

(/users/marianne-majgaard-jensen)

Skribent
27 Feb. 14

ANMELDELSE

KYSTSANATORIET AF ELISABETH FLENSTED-JENSEN (/ANMELDELSER/KYSTSANATORIET-AF-ELISABETH-FLENSTED-JENSEN)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/kystsantoriet-af-elisabeth-flensted-jensen&title=Kystsantoriet af Elisabeth Flensted-Jensen](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/kystsantoriet-af-elisabeth-flensted-jensen&title=Kystsantoriet%20af%20Elisabeth%20Flensted-Jensen))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/kystsantoriet-af-elisabeth-flensted-jensen&status=Kystsantoriet af Elisabeth Flensted-Jensen](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/kystsantoriet-af-elisabeth-flensted-jensen&status=Kystsantoriet%20af%20Elisabeth%20Flensted-Jensen))

Log ind (/user/login?destination=/boeger/kystsantoriet%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/kystsantoriet%23comment-form) for at skrive kommentarer.

Kystsantoriet er en lille perle af en bog. I ganske korte, smukt sansede og præcise afsnit fortæller den om en piges opvækst i Danmark i en kristen sekt i 1950'erne og 1960'erne.

Jeg-fortælleren er en lille oprører. Hun raser, skriger, udfordrer grænserne for god opførsel og svarer igen – langt fra tidens ideal om et flinkt og velopdraget pigebarn. Et ideal, der nærmest står bøjet i neon i det vers, som bedstevinden Benedikte fra 5.b. skriver i hendes poesibog:

*Når du med hvide strømper og gaden ej er ren
træder du forsigtigt og ser til dine ben
Men har du først dig smudset, du tager sagen let*

Se derfor skal du vogte dig for den første lille plet."

Dette ideal er ekstra forstærket i det hjem, som fortælleren kommer fra, et sekterisk kristent og klaustrofobisk miljø, hvor glæden over livet er underordnet troen på Gud: "Stuedøren står på klem. Mor og far knæler med ansigterne gemt i hænderne foran hver sin lænestol. De vender ryggen mod hinanden." Her ser Gud alt, også oprørske, vrede og onde tanker. Og allerede onde tanker er en synd, for eksempel når man har lyst til at slå en kikset skolekammerat. Så kan man lige så godt være ond i virkeligheden; det giver smæk i den bare, og derved lutrer man sin synd.

På et tidspunkt bliver fortælleren uden nogen forklaring anbragt på et kystsanatorium for børn, som har brug for frisk luft og karske oplevelser, der giver rank ryg og en sund sjæl i et sundt legeme. Det fremelsker man ved at tage alle børnenes personlige ejendele fra dem og i stedet give dem grød, faste sengetider og brune underbukser med lodden vrang.

På den måde bliver kystsanatoriet en slags destillat af hele fortællerens tilværelse med de voksnes fortællinger og autoritære livssyn.

Tilbage i sit kristne hjem er fortælleren på vej ind i teenage-årene. Hendes spirende seksualitet aner en vis liderlighed i sektens henførte, ekstatiske lovprisninger, bedstevinden tager en overdosis piller, og jeg-fortælleren er i tvivl, om hun vil følge menighedens skik og lade sig voksendøbe. Hun får et kærlighedsforhold til en gift mand, men føler ingen skyld. Netop her modnes beslutningen om at forlade både hjemmet og sekten:

"- Jeg flytter på kollegium, siger jeg. Så giver jeg mig til at lede efter kartoffelskrælleren".

De korte afsnit og den meget præcise stil giver en fin beskrivelse af en piges opvækst og udvikling. Bogen rammer knivskarpt pigeopdragelsen dengang i 1950'erne og 1960'erne. Ikke bare i et stærkt kristent hjem, også meget generelt. Men selvfølgelig sætter den sekteriske kristendom lup på det almene og gør det endnu tydeligere. Det er fremragende gjort.

Jeg læste bogen i ét hug og kan varmt anbefale den til andre. Både til dem, der kan huske den tid og til dem, der bare gerne vil forstå den.

Elisabeth Flensted-Jensen (f. 1949) har skrevet faglitteratur om ledelse og kønsforskning. *Kystsanatoriet* er hendes skønlitterære debut.

Originally published by Marianne Majgaard Jensen, Litteratursiden.

Bøger af Elisabeth Flensted-Jensen

